

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAKARA SURESİ VE İLK BEŞ ÂYETİ

İçindekiler

Bakara Suresi 1-5. Âyetlerinin Meâli	2
Bakara Sûresi; Sûrenin Adı.....	2
Nüzul Zamanı.....	2
Ana fikir: Hidâyet.....	3
bütün Kur'an'ın icmal yoluyla bir başka özeti sayılabilir.....	4
Âyet Âyet Bakara Sûresi Konuları	4
Bakara Sûresinin Fazileti	6
Fatiha suresinden sonra en faziletli sure kabul edilen Bakara suresinin faziletine dair hadislerden bazıları şunlardır:.....	6
Bakara Suresi İlk Beş Âyeti; Kısa Tefsiri	7
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla	7

Bakara Suresi 1-5. Âyetlerinin Meâli

“Elif Lâm Mîm.” (2/Bakara, 1)

Kendisinde hiçbir şüphe olmayan o Kitap(Kur'an), müttakiler için bir hidâyet kaynağı ve yol göstericidir.” (2/Bakara, 2)

O müttakiler ki, gayba inanırlar, namaz ikame ederler, kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.” (2/Bakara, 3)

Yine onlar, sana indirilenlere (Kur'an'a) ve senden önce indirilen kitaplara ve peygamberlere iman ederler. Ve âhiret gününe de kesin bir bilgi ile iman ederler.” (2/Bakara, 4)

"Onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve felâha ulaşmış olanlar (kurtuluşa ermişler) ancak onlardır.” (2/Bakara, 5)

Bakara Sûresi; Sûrenin Adı

Bakara suresi, surenin 67-73. âyetlerinde geçen inek kıssası nedeniyle bu adı almıştır. Fakat bu, surenin konusunu bildirmek amacıyla verilmiş bir isim değildir. Bu nedenle, nasıl ki Ali, Veli gibi insan isimleri başka dillere tercüme edilemiyorsa, Bakara da “inek” veya “buzağı” diye tercüme edilmesi yanlıştır. Çünkü o zaman, sûrenin konusunun “inek” olduğu zannedilebilir.

Kur'an'da bu şekilde adlandırılmış daha bir çok sure vardır. Surede geçen bakara, genel olarak sığır cinsi için değil; bir tek inek için kullanılmıştır. Hz. Musa devrinde, İsrailoğulları arasında fâili bulunamayan bir cinâyetten dolayı diyet olarak kurban edilmesi gereken bu ineğin bazı özellikleri vardır. Peygamberlere ayrıntılı sorular sormanın uygun olmadığı yolunda birtakım uyarıları da ihtiva eden bu kıssa, Kur'an-ı Kerim'de yalnız bu surede geçmektedir.

Nüzul Zamanı

Medenî bir sure olmasına rağmen Bakara, Mekkî bir sure olan Fatiha'nın hemen ardından gelmektedir. Fâtiha “Bizi doğru yola ilet” duasıyla bitiyordu. Bakara ise, “Bu Kitap, takva sahiplerine hidâyettir” diye başlıyor. Bakara suresinin büyük bir bölümü, Hz. Peygamber'in (s.a.s.) Medine'de geçirdiği ilk iki yılda nazil

olmuştur. Daha sonraki dönemde nazil olan kısa bir bölüm de, surede ele alınan konuyla yakın bağlantısı olduğu için sureye eklenmiştir.

Ana fikir: Hidâyet

Bu surenin ana konusu hidâyete davettir. Kıssalar, anlatılan olaylar hep bu ana fikir etrafında döner. Bu surede özellikle yahudilere hitap ettiği için, Hz. Peygamber'e (s.a.v.) indirilen hidâyet'e tâbi olmanın kendi hayırlarına olacağını göstermek üzere, tarihte yaşanmış birçok olaya değinilmiştir.

Sure, Kur'an'ı bir hidâyet kitabı olarak ilan eder: İmanın temellerini, yani Allah'a, peygamberliğe, öldükten sonra dirilmeye olan inancı belirler. Hidâyete ve kurtuluşa erenlerin özelliklerinden bahseder. İnsanları itikad yönüyle, yani kabul etme ve reddetme hususunda üç gruba ayırır: Mü'minler, kâfirler ve münafıklar. Surenin başında olduğu gibi, son âyetlerinde de, imanın temel ilkeleri tekrarlanır. Ve müslümanların İslâm'ı tebliğde çektikleri güçlükler nedeniyle o sırada çok ihtiyaç duydukları ve dâvâ adamları için her zaman gerekli bir dua ile biter.

Bakara suresi, sayfa ve âyet sayısı bakımından Kur'an'ın en uzun suresidir. Aynı zamanda, içine aldığı konuların çokluğu ve çeşitliliği bakımından da çok yönlü bir suredir. Surede başta iman esasları olmak üzere, insanın yaratılışı, kıblenin değişmesi, namaz, oruç, hac, sadaka, boşanma, nesep, nafaka, borçların kaydedilmesi gibi pek çok konuya yer verilmiştir.

Surede ön planda tutulan ana hedeflerin üç noktada yoğunluk kazandığı görülür. 1- İslâm dininin iman esaslarını açıklamak; bilhassa Âyetü'l-kürsî'de doruk noktasına varan tevhid inancının özelliklerini belirtmek, müslümanların nasıl bir ilah inancına sahip olmaları gerektiğini ortaya koymak. 2- Kur'an hidâyetinin ne olduğunu ve bu hidâyet karşısında çeşitli insan gruplarının durumunu ve yerini belirlemek. 3- Müslümanların, başka dinlerin mensuplarından ayrı, müstakil bir cemaat ve kendine mahsus vasıfları bulunan ümmet olduklarını ortaya koymak, bu ümmetin toplu davranış kurallarını belirtmek; bununla ilgili İsrailoğulları'nın din anlayışı ve uygulamasında içine düştükleri yanılgi ve sapmalardan çarpıcı örnekler vererek müslümanları uyarmak.

Sure, sonu büyük kurtuluşa çıkan iman ve hidâyet yolunun yolcularını belirleyerek ve bu kitabın onlar için hidâyet rehberi olduğunu ilan ederek söze başlamıştır. Bu bakımdan bütünüyle Fâtiha suresindeki, “*Ey Rabbimiz, sen bizi Sırat-ı müstakim'e, dosdoğru yola ulaştır!*” duasının cevabı ve açıklaması gibidir. Fatiha suresinde Allah'tan istenen hidâyetin ne olduğu bütün yönleriyle bu surede

açıklanır: Hem iman ve itikad esasları bakımından, hem de o imanın gereği olan ibadet ve davranış örnekleri bakımından ortaya konulur.

Müslümanlığı belirleyen şekil ve kurallarla birlikte o kuralların hangi manevî hedefleri ve ne gibi ince hikmetleri gözettiği de bildirilir. Buna göre müslümanlığın bir yönüyle disiplin, ciddiyet, itaat ve teslimiyet; diğer yönüyle bilgi, tefekkür, basiret, hikmet, sevgi ve samimiyet olduğu ortaya konulur. Yine, Fatiha suresindeki *"kendilerine gadab edilen ve dalâlette olanlar"* ifâdesi, bu sûrede geniş açılıma kavuşur. Özellikle Allah'ın gazabını hak eden yahudilerin karakterleri hakkında bu surede yeterli bilgiler verilir ki, yahudilerin ve yahudileşme eğilimlerinin tehlikelerine karşı ümmet uyarılsın.

Sûrenin ilk âyetleri, hidâyet karşısında çeşitli insan gruplarının yerini belirleyen bir giriş mahiyetindedir. Buna göre insanlar; mü'minler, kâfirler ve münafıklar olarak üçe ayrılırlar.

Bakara sûresi, Allah'ın birliği inancına açıklık getirmiş ve ulûhiyetle ilgili meselelere ağırlık vermiştir. Bakara suresinden sonra gelen yedi uzun sureden her biri bir başka açıdan onun muhtevastaki konuları tefsir etmiş bulunmaktadır. Aslında Bakara suresi, Kur'an'ın bütün sureleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olan bir suredir. Kur'an-ı Kerim'in en kısa özeti Fatiha suresi ise de, Kur'an hükümlerinin hemen hepsini içinde toplamış olması bakımından Bakara suresi de bütün Kur'an'ın icmal yoluyla bir başka özeti sayılabilir.

Âyet Âyet Bakara Sûresi Konuları

- Âyet 1-5 Müttaki mü'minlerin vasıfları
- 6-7 Kalbi mühürlü kâfirlerin vasıfları
- 8-20 Münafıkların vasıfları
- 21-22 "İbadet edin ve "endad"dan kaçının"
- 25 İman edip salih amel işleyenlere cennet
- 33 İnsan: Allah'ın halifesi
- 34-37 Adem - Şeytan ve secde
- 41 "Âyetleri ucuza satmayın"
- 42 "Hakla batılı karıştırmayın"
- 43 Namaz, zekât, cemaat
- 44 İyiliği emredip kendini unutmama
- 45 Namaz ve sabırla yardım isteme
- 85-86 Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr
- 114 Mescidlerde zikre engel olanlardan daha zalim kim olabilir?
- 120-121 Yahudi ve Hristiyanlar senden asla râzı olmazlar...

- 154 "Şehitlere ölü demeyin"
155-157 "Biraz korku, açlık...la imtihan edeceğiz"
159-160 Kitab'dakini gizleyenlere lânet
165 "Endad"ı Allah'ı sever gibi sevme
168-169 "Helal yiyin ve şeytana uymayın"
170 Ataların yoluna uymak
172-173 Helal rızıktan yiyin, şükredin. Domuz,...haram
174-175 Kitabı gizlemek ve ucuza satmak
177 Doğru ve müttaki mü'minlerin vasıfları
183-184 Oruç size farz kılındı
185 Ramazan, Kur'an ve oruç ayıdır
186 Allah'ın duaya icabet etmesi
193 "Fitne kalkıncaya kadar onlarla savaşın"
195 İnfak ve kendini kendi eliyle tehlikeye atmak
201-202 "Dünyada ve âhirette hasene ver"
213 İnsanlar tek ümmetti
214 Sizden öncekilerin... Cennete gireceğinizi mi sandınız?
216 Hoşunuza gitmediği halde size savaş farz kılındı
218 İman, hicret ve cihad edenler rahmet umarlar
221 Müşrik kadınlarla evlenmeyin. Allah cennete çağırıyor
223 Hanımlarınız sizin için tarladır
238 Namazlara ve orta namaza devam edin
245 Allah'a karz-ı hasen (güzel borç) verenler
246 Savaş isteyenler, farz kılınınca kaçtı
249 Nice az kişiler galip geldiler
254 Kıyamet gelmeden infak edin
255 Âyetü'l- Kürsî
256 Dinde zorluk yoktur. Tağutu inkâr...
257 Allah zulmetten nura; tağutlar nurdan zulmete çıkarır
261-262 (-274) İnfak edenlerin örneği, yedi başaklı dâne gibidir
275-279 Faiz yiyenler
282-283 Borçlandığınızda yazın.
284 Her şey Allah'ın mülküdür. O, gizlediklerinizi de bilir.
285-286 "Âmene'r-rasülü... Güç yettiğince yük yüklenir.

Bakara Sûresinin Fazileti

Fatiha suresinden sonra en faziletli sure kabul edilen Bakara suresinin faziletine dair hadislerden bazıları şunlardır:

“Evlerinizi kabirlere çevirmeyiniz. Şüphesiz şeytan, Bakara suresinin okunduğu evden kaçır.” (Müslim, Müsafirun 212; Tirmizi, Fezailu'l-Kur'an 2)

“Bakara suresini okuyunuz. Çünkü onu okumak bereket; terketmek ise pişmanlıktır. Sihirbazlar ona güç yetiremezler.” (Müslim, Misafirin 252)

“Kur'an'ı okuyunuz. Çünkü o, kıyamet gününde kendisini okuyanlara şefaathçi olacaktır. İki Zehra'yı (Bakara ve Al-i İmran sureleri) okuyunuz. Çünkü bu ikisi kıyamet gününde iki bulut kümesi veya iki gölgelik, yahut da gökyüzünde kanatlarını açmış saf saf uçan iki alay kuş gibi gelecek ve okuyucularını koruyacaktır. Bakara suresini okuyunuz. Çünkü onu iyice öğrenmek bereket, öğrenmemek ise büyük ziyandır.” (Müslim, Müsafirun 252; Tirmizi, Fezailu'l-Kur'an 4; Müsned IV/ 361)

“Her şeyin bir zirvesi vardır. Kur'an'ın zirvesi de Bakara suresidir. Kim onu evinde bir gece okursa oraya üç gece şeytan girmez; kim onu evinde gündüz okursa oraya üç gün şeytan girmez.” (Dârimi, Fezâil 10, 27; Müslim, Müsafirun 254-256)

Ayrıca Kur'an âyetlerinin en yücesi olan Âyetü'l-kürsi'nin bu surede yer almış olması da onun faziletini gösterir.

Bakara Sûresi ile İlgili Hadis-i Şeriflerin Kaynağı

Buhâri, Fezâil 10, 27, Tefsir 2/1-55.
Müslim, Müsafirun 252, 254-256, Tefsir 1.
Tirmizi, Fezailu'l-Kur'an 4, Tefsir 3,44.
Dârimi, Fezailu'l-Kur'an, 13-15.
Kütüb-i Sitte, İ. Canan, Akçağ Y. c. 3, s. 248-251.

Konuyla İlgili Geniş Bilgi Alınabilecek Kaynaklar

1. Hak Dini Kur'an Dili, Elmalı Hamdi Yazır, Azim Y. c. 1, s.
2. Hadislerle Kur'an Tefsiri, İbni Kesir, Çağrı Y. c. 2, s.
3. Fi Zılali'l Kur'an, Seyyid Kutub, Hikmet Y. c. 1, s.
4. Tefhimu'l-Kur'an, Mevdudi, İnsan Y. c. 1, s.
5. Şifa Tefsiri, Mahmut Toptaş, Cantaş Y. c. 1, s.
6. Min Vahyi'l-Kur'an, M. Hüseyin Fadlullah, Akademi Y. c. 1, s. 17-21

7. Bakara Suresi Yorumu, Haluk Nurbaki, Damla Y. 9-12
8. İslâm Ansiklopedisi, Diyanet Vakfı Y. c. 2, s. 526-529
9. İslâm Ansiklopedisi, Şamil Y. c. 1, s. 196-197
10. İtikad Üzerine, İhsan Eliaçık, Şafak Y. s. 13-17

Bakara Suresi İlk Beş Âyeti; Kısa Tefsiri

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

- 1- "Elif Lâm Mîm.
- 2- Kendisinde hiçbir şüphe olmayan o Kitap(Kur'an), müttakiler için bir hidâyet kaynağı ve yol göstericidir.
- 3- O müttakiler ki, gayba inanırlar, namaz ikame ederler, kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.
- 4- Yine onlar, sana indirilenlere (Kur'an'a) ve senden önce indirilen kitaplara ve peygamberlere iman ederler. Ve âhiret gününe de kesin bir bilgi ile iman ederler.
- 5- Onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve felâha (kurtuluşa) ermiş olanlar ancak onlardır."

"Elif Lâm Mîm." (2/Bakara, 1)

Bakara suresi üç hece harfi "Elif, Lâm, Mîm" ile başlıyor. Ve bunu müteakiben Allah'ın kitabından söz ediyor. Kur'an surelerinin bazıları böyle harflerle başlamaktadır. Bu harflerin tefsirinde çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Biz bu görüşlerden birini alıyoruz ki, o da bu harflerin Kur'an-ı Kerim'in böyle harflerden meydana gelmiş olduğuna işaret sayılmasıdır. Bu harfler Kur'an-ı Kerim'in hitabettiği Araplar tarafından kullanılan harflerdir. Böyle olmasına rağmen Araplar bu harflerden veciz Kur'an-ı Kerim'in bir benzerini meydana getirememişlerdir. Bu Kur'an ki, onları defalarca, bir benzerini veya on surenin bir benzerini, yahut da hiç olmazsa bir surenin benzerini meydana getirmeğe davet etmiş, fakat onlar bu meydan okuyuşa cevap vermekten âciz kalmışlardır.

Bu âcizlik, yalnız Kur'an'a karşı değil; Allah'ın bütün mahlukatına karşı da aynıdır. İşte Allah'ın yaratışıyla insanın sanatı arasındaki fark budur. Yeryüzü, mahiyeti bilinen zerrelere meydana gelmiştir. İnsanın bu zerrelere (atomlardan) meydana getirebileceği en son şekil; ya bir kerpiç, ya bir tuğla, ya bir kap, ya bir direk, ya bir heykel veya bir cihazdır. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın yapabileceği budur. Fakat Allah, öyle bir mübdî (benzersiz yaratıcı) ki, o zerrelere hayat meydana getiriyor. Bu hayatta da insanı âciz bırakan enerjik,

hareketli ilahî bir esrar gizliyor; Hayat sırrını. Beşerin eremeyeceği ve kavrayamayacağı bir sır. İşte böyledir Kur'an...

Harfler ve kelimeler... İnsanoğlu bunlardan vezinler, cümleler kurar. Allah ise bir Kur'an, bir Furkan vücuda getirir. Bu harf ve kelimelerden meydana gelen beşer sanatıyla Allah'ın sanatı arasındaki fark, ölü cisimle hayat fışkıran ruh arasındaki fark gibidir. İşte bu, hayatın şekliyle hakikati arasındaki farktır.

Tabiat kanunlarının her biri Rabbimiz'in âyetleridir. Bunlara tekvinî kanunlar diyoruz. Bir çiçeğin açmasında, bir böceğin uçmasında bir çok kanun-ı ilahî çalışmaktadır. İnsanoğlu bu kanunları keşfeder, elementleri bulur ama, bir çiçeği yoktan var edemez. Rabbimiz'in teşrîî kanunu olan bu Kur'an âyetlerinin lafızları da bize 29 harfin bir araya gelmesiyle ulaştırılmış. İnsanoğlu bu harflerin hepsini sayar, yazının kurallarını da bilir ama, elementlerden bir çiçek yaratamadığı gibi bu harflerden de bir âyetin benzerini getiremez.

Kur'an veya Rasulullah tarafından bu harflerin manası bize bildirilmediği için, bu konuda kesin bir şey dememek, bu harflerin anlamı hakkında kesin bir söz söylememek en doğru yoldur.

"İşte bu Kitap. Onda hiçbir şüphe yoktur. Takva sahipleri için hidâyetin ta kendisidir." (2/Bakara, 2)

Surenin başlangıcında Kur'an'ın doğruluğunu ve hak olduğunu tayin eden açık ifade mevcutken ve kendilerince bilinip lisanlarında kullandıkları harflerle onun benzerini yapmaktan âciz kaldıkları meydanda iken nereden şek ve şüphe olsun artık! Allah'tan geldiğinde hiç şüphe yoktur. Doğruluğunda şüphe yoktur. Doğru yola götürdüğünde şüphe yoktur. Bu kitap Hak'dan geldiğinden, içindekiler de değişmez hakikatlardır.

Bu Kitabın hakikati hidâyet, tabiatı hidâyet, varlığı hidâyet ve mahiyeti hidâyettir. Fakat kimlere? Bu Kitap kimler için hidâyettir? Kimler için ikaz edip yol gösteren apaçık bir kılavuzdur? Müttakiler için. Bu Kitaptan kalbe faydalanma ehliyeti veren, takvadır. Kalbin kilitlerini açan takva, o nurun kalbe girerek vazifelerini yapmasını sağlar. Faydalı her şeyi tutup kaldırabilmeğe, karşılayıp hüsnü kabul göstermeye ve hayra çağrıldığında icabet etmeye kalbi hazırlayan takvadır.

Kur'an'da hidâyeti bulmak isteyen kimsenin, ona selim kalple ve temiz niyetle teveccüh etmesi zaruridir. Daha sonra Kur'an'a; korkan, korunan, dalalete düşmekten yahut herhangi bir sapıklık tarafından avlanmaktan çekinen bir kalple

yanaşması lazım gelir. İşte o vakit Kur'an sırlarını ve nurlarını açar. Ve kendisine takva, korku ve hassasiyetle mücehhez olarak bu esrar ve envarı kabule gelen kalbe onu aktarır. Pıtrak dikeninin çok olduğu bir yerde ayakkabı olmadan yürürken insanın ayaklarına diken batmaması için bütün vücudu dikkat kesilir; vücudunun her parçası göz olur. İşte bu dünyada elini, dilini, belini, gözünü, gönlünü, kulağını, ayağını haramlara dokundurmadan ömrünü geçirme gayretine takva denir.

Budur işte takva... Duygulu vicdan, şuurda berraklık, devamlı korku, daimi sakınma, yolun dikenlerinden korunma... Hayat yolunun, şehvetlerin ve çeşitli arzuların dikenlerinin sardığı yol... Korku ve vehim dikenlerinin sardığı yol... Boş ümitlerin bağlandığı dikenli yol... Fayda ve zarardan aciz kimselerin boş korkularının sardığı dikenli yol. Şirkten sakınıp iman üzere olmaktır takva (48/Fetih, 26). İsyandan sakınıp itaat üzere olmaktır takva (5/Mâide, 65; 7/A'râf, 96). Her işimizde Allah'ın rızasını aramak için Allah'a layık bir kul olmaya çalışmaktır takva (3/Âl-i İmran, 102). Dışımızı halk için süslediğimiz gibi; içimizi Hak için şirkten, yalandan, kinden, iftiradan, hasetten, gıybetten arındırmak ve süslemektir takva.

Sonra surenin seyri, müttakilerin sıfatlarını beyana başlıyor. Bu sıfatlar Medine'deki ilk mü'minlerin sıfatları olduğu gibi, bütün devirlerde bu ümmetin gerçek mü'minlerinin sıfatlarıdır:

"Onlar ki gaybe iman ederler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden de infak ederler." (2/Bakara, 3)

Müttakî insanlar, Allah'ı, melekleri, cenneti, cehennemi görmeden inanırlar. Kendisi Allah'ı görmese de, Allah'ın kendisini gördüğüne inandığından bütün hareketlerini kontrol eder. Gözlerimiz gaybı görecektir. O'nun yarattıklarından ilmini, kudretini, sanatını, rahmetini görüyor; O'na ve O'nun haber verdiklerine iman ediyoruz.

Müttakilerin ilk vasfı yapıcı ve hareketli şuur birliğine sahip olmalarıdır. Bu şuur birliği, hepsinin kalbinde gayba inanmayı, bütün peygamberlere ve âhiret gününe iman etmeyi sağladığı gibi, farzları eda etmekte de onları bir araya getirir. İşte İslâm akidesinin ve bu akideye bağlanan mü'minlerin kazandığı yüksek meziyyet, bu olgunluğun eseridir. Allah tarafından gelen bu son akidenin bütün insanları hakimiyeti altına alması, bütün insanların bu akidede birleşmesi, gölgesinde nizamı, imanı, fikri ve çalışmayı bir araya getirip programlı ve şuurlu bir hayat yaşayabilmesi ancak bu olgunluk ve tekâmülün mevcudiyeti ile mümkün olur.

Gaybe iman, insanoğlunun yükselme yolundaki ilk adımıdır. Ancak hislerinin tercümanlığını yapabileceği hayvanlık mertebesinden bu adımla kurtulur. Ve insanlık mertebesine intikal eder. Kâinatın hislerle veya bir takım vasıtalarla bilinen belli varlıklardan ibaret olmadığını, aslında, zahirdeki şeklinden çok daha büyük ve şümüllü olduğunu insanoğluna bu mertebe öğretir.

"Namazı dosdoğru kılarlar."

Mü'minler; ibadeti yalnız Allah'a yaparlar. Ve böylece eşyaya tapmaktan, kula kulluk etmekten kurtulup yükselirler. Yüzlerini kayıtsız şartsız o mutlak kuvvete çevirirler. Başlarını kullara değil; Allah'a eğirler. Gece gündüz Allah'a bağlı olan kalpler de yalnız O'na secde eder. Bu kalpler geceli gündüzlü hep O'na bağlıdırlar. Mü'min kalbi, Allah'a giden yolun kendisinden geçtiğini duyarak yaşar.

Hayatının dünya ve dünya ile ilgili her şeyin üstünde bir hedefe bağlı olduğunu hisseder. Ve bilir ki mahlukatın yaratıcısı ile olan irtibatı sayesinde bütün mahlukattan kuvvetlidir. Bütün bunlar, vicdan için kuvvetin menbaı sayıldığı gibi, her türlü takvanın ve sakınmanın da kaynağıdır. Şahsiyetin tekâmülünde büyük tesiri vardır. Ona Rabbânî tasavvuru, Rabbânî şuuru ve Rabbânî hareketi öğretir.

Cennetin anahtarı, gözlerin nuru, müslümanların can ve tenlerinin huzur bulup rahatlama yeri olan namazı, Kur'an ve sünnetin tarif ettiği şekliyle dosdoğru kılarlar. Kötülüklerden alıkoyan, kalp ve kalıpları bir araya getiren, mü'minlerin mi'racı olan, Hak huzurunda halkla beraber; halk içinde Hak'la beraber olunan namazı kılarlar. Günde beş defa elbisemize, namaz kılacağımız yere, ellerimize, yüzlerimize, baş ve ayaklarımıza dikkatimizi çeken ve bizi temiz olmaya sevkeden namazı kılarlar.

Sıkıntılı zamanlarda sığınak; sevinçli zamanlarda şükür makamıdır namaz. Rabbin mülkünde, O'nun yarattığı bedenle O'nun huzurunda, O'nun öğrettiği kelimelerle O'na yönelmek, halktan alâkayı kesip Hak'la beraber olup, selamla tekrar halka dönme halidir namaz.

"Kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden de infak ederler."

Onlar, ellerindeki servet ve paraların öz sahibinin Allah olduğunu başlangıçta itiraf ederler. Bilirler ki, sahip bulundukları şeylerin yaratıcısı kendileri değildir. Bunlar rızık olarak Allah tarafından kendilerine bahşedilen bir ikramdan ibarettir. İşte bu itiraf ve şuur neticesinde mü'minler, Allah'ın, fakir ve zayıf kullarına karşı iyilik, ikram kapılarını açarlar.

Bu kapıların açılması kulların birbirine karşı kardeşlik duygusunu, insanlık şuurunu ve beşerî tesânüdünü meydana getirir. Bu sıfatların kıymet ve ehemmiyeti insandaki cimriliğin ve egoistliğin zail olup yerini iyiliğe, cömertliğe terketmesiyle meydana çıkar. Aynı zamanda bu sıfatlar, hayatı çatışma ve ihtiraslardan uzaklaştırıp sevgi ve yardımlaşmaya sevkeder. Zayıf ve çaresizlere tam bir emniyet sağlıyarak onlara, vahşet ve hırs pençeleri arasında değil; kalplerde, gönüllerde yaşadıklarını hissettirir.

Rızık: Allah'ın kuluna verdiğiinden yararlanılan ilim, gençlik, makam, mevki, yiyecek, içecek ve giyecek gibi şeylerin hepsine rızık denir. İnfak da; zekatı, sadakayı ve hayr yolda verilen her yardımı içine alan bir ifadedir. Zekat, infakın ihtiva ettiği umumilikten bir cüzdür. Ve infak, asıl olması hasebiyle zekattan önce emrolunmuştur. *"Sizden birine ölüm gelip 'Ya Rabbi, keşke yakın bir zamana kadar ecelimi geciktirsen de sadaka versem' demeden önce size verdiğimiz rızıktan veriniz."* (63/Münâfikun, 10)

Verdiğimizizi kendi malımızdan değil; Allah'ın bize emaneten verdiğiinden infak ettiğimizi hiç unutmamalıyız. Düğün evinde yemek kazanının başındaki aşçı, yemek dağıtırken kimseyi minnet altına almadığı, kimsenin başına kakmadığı gibi, "ben, kendi malımdan dağıtıyorum" diyerek övünemediği gibi, infakta bulunan kişi de haddini bilir. Mülkün gerçek sahibini tanır; malında isteyenlerin ve mahrumların hakkı olduğunu kabul eder.

"Onlar ki sana indirilene de, senden evvel indirilmiş olanlara da inanırlar. Ve onlar âhirete de kesin bir bilgi ile iman ederler." (2/Bakara, 4)

Sana indirilen bu Kur'an-ı Kerim'e iman ederler. Senden önceki peygamberlere indirilenlere de iman ederler. Yahudi gibi ırkçılık yapıp yalnız Benî İsrail'den olanlara inanıp diğerlerini inkâr etmezler. Peygamberlerin üstünlüğü, güzelliği kendi şahıslarından, ırklarından, dillerinden gelmez; Allah'ın onları peygamber olarak seçmesinden gelir. Allah'ın gönderdiği peygamberler hangi ırktan, hangi renkten olursa olsun iman ederiz. Onlara indirilen kitaplara da iman edip kabul ederiz.

Bu sıfatın dinlere ve bu dinlere inanıp doğru yolda yürüyen mü'minlere karşı, ruhlardan kötü taassubu söküp atmasından dolayı mühim bir tesiri vardır.

"Ve onlar âhirete de kesin bir bilgi ile iman ederler."

Müttakiler, âhireti gözleriyle görmemişlerdir; ancak, gözlerini yaratan Allah, âhiretin varlığını haber verdiği için şüphesiz iman ederler. Gözün görmesinde yanılma ve yanlışlık olabilir; fakat Allah'ın haberinde yanlışlık olmaz.

Bu özellik, sıfatların son noktasıdır. Dünyayı âhirete bağlayan, başı sona ulaştıran, ameli karşılığıyla birleştiren sıfat. Bu sıfat, insanoğluna başıboş olmadığını, lüzumsuz yere yaratılmadığını ve kendi keyfine terkedilmediğini öğretir. Ona kesin bir şekilde bildirir ki, mutlak bir adalet kendisini beklemektedir. Bu suretle kalbine güven dolar, gönlü huzur ve sükûna erer. İyi amellerle bezenerek dönüp dolaşıp varacağı Allah'ın adaletine, rahmetine sığınır.

Görülüyor ki, bu sıfatların her birisi insan hayatında büyük kıymetler ifade etmektedir. Müttakilerin sıfatı oluşu da işte bundandır. Bütün bu sıfatlar arasında, sonsuz bir uyum ve insicam vardır.

Bakara suresinin girişi olan bu ilk beş âyette, öncelikle Kitab'ı ilk açan okuyucu için; *"Bu Kitap, kendisinde şek ve şüphe bulunmayan bir kitaptır. Müttakiler için huden (rehber/ kılavuz-dur"* açıklaması yapılarak okuyucunun Kitap hakkında endişe etmemesi gerektiği adeta teyid edilmiştir. *La raybe fih* denilerek Kitab'ın varlığı, *huden* denilerek de Kitab'ın ne amaçla gönderildiği anlatılmaktadır. Böylece Kitab'ı eline alan mü'min, Allah'tan olduğu kesin olan *bu kitab'ı* rehber/kılavuz edinerek yolunu bulabilecektir. Devam eden ikinci âyette yapılması gerekenler topluca özetlenmiştir.

Gayb diye ifade edilen çıplak gözle göremediği, kendini aşan birkaç konuya kesin *iman* edecek, *salat* şeklinde anılan amellerden ilkiyle bazı görevleri yerine getirmeye başlayacaktır. *İnfak* şeklinde ifade olunan inandığı ve bağlandığı bir dine hizmet için çaba ve gayretlerin ilkiyle bu esasları başkalarına da götürecektir. Bunlara ilk kendisinin inanmadığını, devam edegelen kadim bir mücadelenin izleyicisi olduğunu, tevhid tarihinin temel taşları olan peygamberleri ve kitapları hatırlaması için kendinden öncekilerle de irtibatını kuracak, son olarak inzal olunan *bu Kitab'a*, kitabın indiği şahsa (Hz. Peygamber'e) ve önceden inzal olan *kitaplara ve Rasullere* de iman edecektir. Bütün bu inanç, amel ve gayretleri hayatın ikinci ve ebedî bölümü olan *âhiret* için yapacak, onun varlığına sanki görüyormuşçasına inanacaktır. Eğer böyle yaparsa, hayatın dünyadaki bölümünün imtihanını başaracak ve *kurtulmuş* olacaktır. (1)

Takva, içte duyulan bir şuur, gönülde hissedilen bir manevî haldir. Hal ve hareketlerde büyük etkisi görülür. Gönüldeki iyi duygularla dıştaki hal ve hareketleri birleştiren takvadır. İnsanoğlu, takva ile içten ve dıştan Allah'a ulaşır. Ruhun şifası bununladır. Bütün zâhir ve bâtın âlemlerle ruh arasındaki perdeler

takva ile açılır. Bu sayede, bilinenler de bilinmeyenler de ona âşikâr olur. Ruhla bütün varlıklar arasındaki perdelerin kaldırılması için ruhun sağlığa kavuşması ve zâhirle bâtının farksız hale gelmesi gerekir.

Bu, ancak, sonsuz bir kesinlikle gaybe inanmak ve ruhla gayb arasındaki bağı kurabilmekle mümkündür. Takvanın ve gaybe imanının yanında Allah'ın gösterdiği şekilde ibadet gelir. Rab ile kul arasındaki bağı sağlamak için Allah, ibadeti seçmiştir. Onu, emredildiği şekilde yerine getirmek gerekir. Diğer bir şart da cömertliktir. Cömertlik, kendisine verilen nimeti takdir etmenin ve insanlara karşı kardeşlik hissi duymanın ifadesi olarak rızkının bir parçasını bölüp, başkalarına cömertçe vermek... Sonra gönül kapılarını asil iman kafilesine açmak gelir. Her mü'mine, her peygambere ve her risalete karşı yakınlık hissetmek. Daha sonra da âhirete iman gelir ki, bu imanda zerre kadar şek ve şüphenin bulunmaması gerekir.

"İşte bunlar, Rablerinden gelen bir hidâyet üzeredirler. Felâha (kurtuluşa) erenler de unlardır." (2/Bakara, 5)

Dünyada devlete; âhirette cennete ulaşanlar bunlardır.*

1- İhsan Eliaçık, İtikad Üzerine, s. 13-14

* Fi Zılal'il Kur'an ve Şifâ Tefsiri

Geniş Bilgi Alınabilecek Kaynaklar

1. Fi Zılâlî'l-Kur'an, Seyyid Kutub, Hikmet Y. c. 1, s. 49-83
2. Tefhimu'l Kur'an, Mevdudi, İnsan Y. c. 1, s. 43-51
3. Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı Hamdi Yazır, Azim Y. c. 1, s. 143-189
4. Kur'an-ı Kerim Şifa Tefsiri, Mahmut Toptaş, Cantaş Y. c. 1, s. 79-90
5. Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri, İbn Kesir, Çağrı Y. c. 2, s. 133-179
6. Hulâsatü'l-Beyan Fî Tefsîri'l-Kur'an, Mehmed Vehbi, Üçdal Neşriyat, c. 1, s. 34-47
7. Mefatihul-Gayb (Tefsir-i Kebir), Fahreddin Razi, Akçağ Y. c. 1, s.
8. El-Mîzan Fî Tefsîri'l-Kur'an, Muhammed Hüseyin Tabatabai, Kevser Y. c. 1, s. 69-80
9. Furkan Tefsiri, Hicazi, Vahdet Y. c. 1, s. 19-22
10. Kur'an Mesajı, Muhammed Esed, İşaret Y. c. 1, s. 3-4
11. Safvetü't Tefâsir, Muhammed Ali es-Sâbûnî, İz Y. c. 1, s. 43-51
12. Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâl-i Âlisi ve Tefsiri, Ö. Nasuhi Bilmen, Bilmen Y. c. 1, s. 12-15
13. Et-Tefsîru'l-Hadis, İzzet Derveze, Ekin Y. c. 5, s.35-40
14. El-Esas fi't-Tefsir, Said Havva, Şamil Y. c. 1, s. 57-96
15. Muhtasar Taberî Tefsiri, İmam Taberi, Ümit Y. c. 1, s. 15-18
16. Yüce Kur'an'ın Çağdaş Tefsiri, Süleyman Ateş, Yeni Ufuklar Neşriyat, c. 1, s. 85-103
17. Ruhul-Furkan Tefsiri, Mahmud Ustaosmanoğlu, Sıraç Kitabevi Y. c. 1, s. 111-166
18. El-Câmiu li-Ahkâmî'l Kur'an, İmam Kurtubi, Buruc Y. c. 1
19. Min Vahyi'l Kur'an, Muhammed Hüseyin Fadlullah, Akademi Y. c. 1, s. 17-50

20. Dâvetçinin Tefsiri, Seyfuddin el-Muvahhid, Hak Y. c. 1, s. 30-42
21. Bakara Suresi Yorumu, Halûk Nurbaki, Damla Y. s. 9-80
22. Bakara Sûresi Tefsiri, Ramazanoğlu Mahmud Sâmî, Erkam Y. s. 7-36

*Ve âhıru da'vânâ eni'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemin:
Dâvâmızın sonu âlemlerin Rabbi Allah'a hamdetmektir.*

*Sûbhanek Allahümme ve bihamdike ve eşhedû en la ilahe
illa ente vahdeke la Şerike leke ve Estağfiruke ve etûbû ileyk.*

—Derleme— Ebu Abdilmûmin Tekin. bin Muharrem. el-Kayseri

—E-Mail— dayioglu@hotmail.com

—E-Mail— tekin_mihci@hotmail.com

— BELGIQUE — 2003 - 2013 —

<https://www.facebook.com/tekin.mihci>

<https://www.facebook.com/groups/islami.e.Kitap.indir/files/>

<https://www.facebook.com/groups/Tevhid.Selefi.Daveti/files/>

<https://www.facebook.com/groups/129830423826445/files/>

<http://tevhiddersleri.com/>

<http://ebumuaz.blogspot.com/>

<http://www.ehlieser.tr.gg/>

<http://www.islamhouse.com/>

<http://islamqa.info/tr>

<http://tevhidvesunnet.com/>

<http://www.davetulhaq.com/tr/index.php>

<http://www.tevhididavet.com/>

<http://www.tevhidyolcusu.com/>

<http://islamiekitap.blogspot.be/>

<http://ilimehli.blogspot.be/>

<http://www.sahihhadisler.net/>

